A°. 1843. N°. 120.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal 's weeks* wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5. in de drie maanden.

WOENSDAG 21 JUNIJ.

De prijs der Advertentiën is, van een tot zes regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berigten.

ENGELAND.

Londen, 17 *junij*. Graaf *Aberdeen* heeft in het Hoogerhuis reden gegeven waarom hij de papieren, op de jongste onderhandelingen met Brazilië betrekkelijk, nog niet kon overleggen. Ofschoon de heer *Ellis* huiswaarts gekeerd was, konden die onderhandelingen toch nog niet als geëindigd worden beschouwd, naardien het Braziliaansch gouvernement eenen diplomatieken agent, tot hervatting daarvan, gezonden had. De heer *Ellis* had in den eisch van dat gouvernement, het toelaten van voortbrengselen uit de Engelsche volkplantingen, niet kunnen bewilligen.

— Nadat de heer *Hume* woensdag in het Lagerhuis had aangekondigd dat hij zijne motie, tot intrekking van [illegible] aan den koning van Hannover, den 27sten [illegible], heeft hij, bij de beraadslagingen in comité [illegible] aangevraagde jaargeld voor prinses *Augusta van Cambridge*, zich tegen het [illegible] daarvan verklaard, naardien hij van meening was, dat wanneer aan de prinsen van den bloede een ruim inkomen wierd verzekerd, zoo als met den hertog *van Cambridge* het geval was, zij daaruit voor het inkomen hunner kinderen behoorden te zorgen; en deze niet ook nog persoonlijk ten laste der natie behoorden te komen. Aan de leden der koninklijke familie werd nu reeds meer dan zevenmaalhonderd duizend ponden sterling jaarlijks uitbetaald, paleizen, parken, enz. niet medegerekend, en zulks terwijl het land nagenoeg in bankbreukigen staat verkeerde. Hij eindigde met de motie, dat het Huis de meening voedde dat de gelden, den hertog *van Cambridge* toegestaan, dezen de middelen verschaft zou hebben om zorg voor zijne kinderen te dragen, en dat het onverstandig en onregtvaardig was, bij den tegenwoordigen toestand der arbeidende klassen, eenige douarie voor prinses *Augusta* voor te slaan. Nadat sir *R. Peel* de gemaakte bedenkingen wederlegd had, onder anderen door te zeggen dat de hertog *van Cambridge* van diens werkelijk ruime jaargelden een goed deel tot liefdadige einden besteedde, en dat het pligtig was de vorstelijke personen [illegible] om daarvan het voorbeeld te geven, werd de motie van den heer *Hume*, met tweehonderd drie en twintig tegen zeven en vijftig stemmen, verworpen en de gevraagde som toegestaan.

— Volgens berigten uit Zuid-Amerika, heerschte in Texas toenemende verwarring. De president *Houstoun* had de verrigtingen van den commodore *Moore*, wien door eenige kooplieden te New-Orleans het bevel over drie oorlogschepen onder Texiaansche vlag was opgedragen, onwettig verklaard, maar zulks is door *Moore* in den wind geslagen, en hij naar de kust van Yucatan gestevend, alwaar hij Mexicaansche vaartuigen aanrandde en uitplunderde. Men hoopte, dat hij als zeeschuimer zou worden opgebragt en gestraft.

— De *Times* van eergisteren erkent, dat werkelijk door den admiraal *Poulett*, onder nadere bekrachtiging van het gouvernement, namens Groot-Britanje bezit van de Sandwich-eilanden genomen is; maar voegt er tevens bij, dat die bezitneming hoogst waarschijnlijk niet van hier bekrachtigd zal worden.

FRANKRIJK.

Parijs, 16 *junij*. De jongste brievenmaal uit de Levant heeft tijding van aardbevingen, ter wederzijde van de Archipel, medegebragt. Den 25sten mei heeft men, ten drie ure des morgens, te Smirna twee schuddingen gevoeld, en van Salonica wordt geschreven, dat te Triesk eene aardbeving vele huizen heeft doen instorten en menschen om het leven komen.

— De prins *Paulus* van Wurtemberg is te Parijs aangekomen; men zegt, dat hij van zijnen broeder *Alexander*, gemaal van de overledene prinses *Marie van Orleans*, in last heeft, het uit dit huwelijk ontstane kind te komen opvorderen, als ook eenige geldzaken met de civiele lijst af te doen.

— *Zurbano* maakte zich den 11den gereed om kolonel *Prim*, die met zijne hoofdmagt te Reus is, aan te grijpen.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage 17 *junij*. Men wil dat het ontwerp van wet, waarbij de vermindering van het getal geregtshoven tot op *vijf*, en de suppressie van eenige arrondissements-regtbanken en kantongeregten wordt voorgesteld, bij den raad van state ernstige bedenkingen ontmoet, die het waarschijnlijk maken, dat dusdanig ontwerp in de tegenwoordige zitting der Tweede Kamer niet zal worden ter tafel gebragt, weshalve men eene invoering van wijzigingen in de organisatie der regterlijke magt niet zoo spoedig heeft te verwachten, als het voorbarig oordeel van sommigen wel heeft gemeend.

Rotterdam, 19 *junij*. Z. M. de koning hoogstdeszelfs verlangen te kennen hebbende gegeven om HH. KK. HH. den erf-groothertog en de erf-groothertogin *van Saksen-Weimar Eisenach*, de rivier per stoomjagt van Maints afkomende, welkom te heeten, hadden de directeur-generaal van marine en de kapitein ter zee, *Ver Huell*, directeur der marine alhier, den last gegeven, Zr. Ms. stoomjagt *de Leeuw* tot dat einde gereed te doen liggen. Nadat vooraf Z. Exc. de directeur-generaal van marine, schout bij nacht *Rijk*, gisteren op 's rijks werf was aangekomen, arriveerde aldaar, omstreeks half drie ure, Z. M. de koning, vergezeld van Z. K. H. prins *Hendrik der Nederlanden*, en van hoogstdeszelfs adjudant, den kapitein-luitenant ter zee *van Karnebeek*, en werd gerecipieerd door den directeur der marine alhier, den heer burgemeester dezer stad, den commandant, de hoofd- en verdere officieren der schutterij, den commandant van het corps mariniers en verdere hooge autoriteiten.

Z. M., Z. K. H. prins *Hendrik der Nederlanden*, alsmede (op uitnoodiging van Z. M.) de directeur-generaal van marine, begaven zich dadelijk aan boord van het stoomjagt *de Leeuw*, hetwelk, de haven uitkomende, onder een koninklijk salut van 's rijks op de rivier liggende brik *Pegasus*, welke geheel en al met vlaggen bedekt was, naar boven stoomde, terwijl de talrijke koopvaardijschepen, langs de Boompjes liggende, met vlaggen versierd waren, en een aldaar liggend schip, toebehoorende aan den heer *van Hoboken van Rhoon en Pendrecht*, een koninklijk salut deed.

Nabij Krimpen aan de Lek verwachtte het stoomjagt de afkomende stoomboot, en Z. M. de koning haalde in persoon hoogstdeszelfs doorluchtige schoonzoon en dochter, met eene sloep, van die stoomboot af. Omstreeks half vijf ure kondigde een koninklijk salut van 's rijks brik *Pegasus* de terugkomst van het stoomjagt aan, dat weldra aan het hoofd der haven van 's rijks werf aanlag, onder het spelen der muzijk van de schutterij en het paraderen van een detachement mariniers. Z. M. de koning, HH. KK. HH. de erf-groothertog en erf-groothertogin *van Saksen-Weimar Eisenach* en Z. K. H. prins *Hendrik der Nederlanden* werden, op het hoofd door de aldaar aanwezende hooge autoriteiten plegtig gerecipieerd, en vervolgens, onder het gejuich der te zamen gevloeide menigte, naar de residentie. Z. M. gaf hoogstdeszelfs hooge goedkeuring te kennen over alles wat bij deze plegtigheid was in acht genomen.

Arnhem, 20 *junij*. De Duitsche dagbladen spreken van eene zamenkomst tusschen de koningen van Pruissen en Denemarken, die den 17den dezer op het eiland Rügen gehouden, zou worden. Verder behelzen zij geen politiek nieuws, maar sommigen daarvan zijn vervuld met de bijzonderheden wegens vreeselijke schade, den 3den en 4den dezer, door onweders, storm en hagelslag, in verscheiden streken van Boheme aangerigt. Onder anderen is te Gravestein het grafelijk slot der familie *Clam-Gallas* door den bliksem getroffen en grootendeels afgebrand.

— Op een, door den bakker *A. Berends* en eenige andere ingezetenen alhier, bij Z. M. ingediend adres, het verzoek bevattende, dat zij, hoezeer zich niet van de hervormde kerk afscheidende, nogtans als een afzonderlijk godsdienstig gezelschap mogten worden beschouwd, is dezer dagen te kennen gegeven, dat de hooge regering geene termen gevonden heeft, om hun verzoek in te willigen.

Regtswezen.

Provinciaal geregtshof van Z.-Holland.

Zitting van 8 junij.

Voorzitter Mr. BRAND.

Zaak van J. C. VAN STENIS.

(*Vervolg van n°. 118.*)

Voortzetting van het getuigen-verhoor.

33. TRUITJE VAN DER MAAS, keukenmeid bij V. STENIS, verklaarde, dat zij niet in de zaal geweest is; dat alle de ingangen van de woning des nachts behoorlijk worden gesloten; dat zij niets van het gebruik van rattenkruid heeft vernomen; dat de beschuldigde steeds zeer wel voor de dienstboden was; dat hij zeer weinig de keuken bezocht; dat de kindermeid des vrijdags avonds niet te huis geweest is; dat getuige geen casserol in de keuken gemist of van daar afgeleverd heeft; dat zij des donderdags noch alleen, noch met de jufvrouw, ragout heeft gereed gemaakt; dat er gedurende den tijd, dat zij bij V. STENIS in dienst geweest is, nooit iets dergelijks is gereed gemaakt; dat zij des vrijdags morgens in de zaal het theewater gebragt heeft, doch geene hoedendoos heeft gezien; dat V. STENIS dien dag, even als altijd, zeer bedaard geweest is; dat zij, tusschen half 7 en 7 ure, het theewater in de zaal gebragt heeft; en dat zij niets kan mededeelen, omtrent geldelijke aangelegenheden die er mogten hebben bestaan.

De beschuldigde gaf, na deze verklaring, te kennen, dat hij gewoonlijk, na opgestaan te zijn, een kopje thee nam; dat, wanneer de diligence des morgens vertrokken was, hij brood met vleesch, of kaas, of wat anders van hetgeen er van den vorigen dag was overgebleven, gebruikte en daarbij dan een glas bier nam; dat hij den geheelen dag geene koffij dronk; dat de buffetmeid hem des morgens eene kop thee bezorgde, en dat hij de thee soms beneden, [illegible] boven gebruikte.

34. MIJNTJE VAN BUREN, gewezen werkmeid bij den beschuldigde, verklaarde, dat zij altijd des morgens en ook des avonds de zaal aanveegde; dat zij des donderdags avonds, den 30sten september, de zaal niet heeft aangeveegd; dat zij des vrijdags morgens, tot verrigting dier gewone bezigheden, de zaal bezoekende, geene hoedendoos in dezelve gezien heeft; dat de dienstmeiden boven den stal slapen; dat de deuren van het huis des nachts behoorlijk worden gesloten; dat zij niet stellig weet op te geven, wie dit donderdags avonds heeft gedaan; dat er geene knechts des nachts in de woning verblijven, dat zij des morgens ten 6 ure in de zaal is gekomen; dat zij zich niet herinnert, of de beschuldigde er zich

toen reeds bevond; dat zij echter denzelven spoedig heeft gezien; dat dit hare bijzondere aandacht niet heeft getrokken, omdat V. STENIS doorgaans vroeg opstond; dat er voor V. STENIS geen bepaald ontbijt in gereedheid gebragt werd; dat het uur van zijn ontbijt onbepaald was en dit afhing van de drukte der werkzaamheden; dat hij gewoonlijk broodjes met koffij of thee gebruikte; dat zij hem nooit des morgens, maar wel op den dag, bier heeft zien gebruiken; dat het gewone etensuur des middags ten 4 ure was; dat VAN STENIS echter des vrijdags, omdat hij naar 's Gravenhage ging, reeds ten 3 ure in de keuken heeft gegeten en wel een biefstuk met een glas wijn; dat hij daarna van zijne vrouw afscheid had genomen, een koffer en hondje medenam en daar met de diligence vertrok; dat hij op dat oogenblik zoo als gewoonlijk was, en men niets aan hem bespeurde; dat er zich muizen in het huis bevonden, onder anderen, ook in de kamer, waar een Brabandsche heer logeerde; dat lang voor den tijd van het geval, waarvoor de beschuldigde thans te regt staat, hij wel eens spek in een' muizenval gezet heeft, om daardoor de muizen te lokken; dat er zich behalve een tinnen bord voor het kind, geen ander tinnen bord of schotel in de keuken bevond; dat zij anderhalf jaar bij VAN STENIS heeft gewoond; dat hij altijd zeer goed voor de dienstboden is geweest; dat zij in de laatste dagen niets bijzonders bij hem bespeurd heeft; dat het hondje, hetwelk hij naar 's Gravenhage medegenomen had, geruimen tijd in het huis was geweest; en dat er des donderdags avonds een brief van mijnheer werd ontvangen, waarvan de inhoud haar onbekend is gebleven; en dat er op de slaapkamer van mijnheer eene schrijftafel geplaatst was, die echter niet gesloten kon worden. Op de vragen, die haar van onderscheidene zijden gedaan werden, verklaarde zij, dat zij in de benedenkamer opgemerkt heeft, dat het bedden-behangsel gescheurd was; en dat zij in de zaal de hoedendoos niet heeft gezien.

De beschuldigde gaf te kennen, dat de doos des nachts in de zaal is geweest, dat dezelve op eenen stoel bij het buffet heeft gestaan; dat hij boven eene oude schrijftafel heeft, die niet afgesloten kan worden, maar waarop zich een lessenaartje bevindt.

De verdediger van den beschuldiger heeft aanteekening in het proces-verbaal gevraagd van twee verklaringen der getuigen, namelijk, dat het muizenvalletje ook wel gezet is op de slaapkamer van mijnheer, en dat hij, omstreeks eene maand geleden, door den directeur van politie te Utrecht is verhoord.

35. GEERTJE DE RUYTER, huisvrouw van A. VAN ZUTPHEN, voormalige buffetmeid bij den beschuldigde. Zij bragt den beschuldigde thee voor zijn ontbijt. Zelden at hij in de zaal. Zij heeft hem geen wijn toegediend. Des vrijdags heeft zij de jufvrouw in de zaal aangetroffen, die zich bezig hield met de hoedendoos in te pakken. Die doos stond des avonds op een tafeltje. Er bevonden zich geene vreemde of andere menschen, dan de jufvrouw en zij in de zaal. Zij heeft VAN STENIS dien avond niet in de zaal gezien. Zij vermeent, dat de doos den volgenden morgen op eene andere plaats was, dan waarop zij deze den vorigen avond gezien had. VAN STENIS was toen reeds in de zaal; ten 7 ure is zij in de zaal gekomen; zij heeft dien morgen voor VAN STENIS thee gezet en ingeschonken. Niets bijzonders merkte zij aan hem op. Het was de gewoonte, dat de meiden zich niet ter ruste begaven, dan nadat alle de deuren van het huis behoorlijk waren gesloten. Na de inhechtenisneming van den beschuldigde, heeft zij wel muizen, doch geene ratten in de woning ontdekt; toen eerst heeft zij van de schoonmaakster vernomen, dat er ook op den zolder muizen waren. VAN STENIS was steeds van een goed humeur. Gewoonlijk dineerde hij des namiddags ten 4 ure; des zaturdags, 1 october, heeft hij vroeger gedineerd, omdat hij uit de stad vertrok. Zij heeft hem dien middag een glas wijn zien brengen; het hondje, dat hij medenam, bevond zich sedert lang in huis. Zij heeft wel eens gehoord dat VAN STENIS slapelooze nachten doorbragt. *De schoonmaakster heeft haar verhaald, wel eens, langen tijd geleden, op den zolder een doosje tegen het ongedierte te hebben gevonden.*

De verdediger van den beschuldigde verzoekt van deze laatste verklaring aanteekening in het proces-verbaal.

Het hof verleent daarvan acte.

De advokaat-generaal PIEPERS geeft te kennen, dat hij gaarne een blijk van loijauteit wil leveren; en dat hij alsoo aan het hof en aan den verdediger inzage geven wil van de briefwisseling, die er met den directeur van politie te Utrecht, eenigen tijd geleden, over deze zaak gehouden is. Zij zijn echter niet voor voorlezing vatbaar.

De verdediger meent te moeten opmerken, dat het hof, op grond van art. 181 van het Wetboek van Strafvordering, ongetwijfeld het regt heeft, om zich nieuwe stukken te doen voorbrengen. Op eene zeer toevallige wijze heeft hij, gedurende den loop van dit regtsgeding, vernomen, dat en na de sluiting der instructie nog informatiën van getuigen zijn ingewonnen; eene der getuigen heeft dit verklaard; van die verklaring heeft hij gemeend acte te moeten vragen. Hij is nog onzeker, welke gevolgtrekking hij daaruit zal meenen te moeten afleiden. Hij oordeelt zich nu te moeten verzetten tegen de mededeeling van stukken aan het hof, zonder dat daarvan voorlezing worde gedaan; te meer, daar hiertegen de straf van nietigheid, bij opgemeld artikel, is voorgeschreven.

Dat advokaat-generaal antwoordt, dat hij de bedoelde correspondentie niet als stukken van het proces aan het hof wil overleggen. De verdediger heeft, ten gevolge eener afgelegde verklaring, aanteekening in het proces-verbaal gevraagd. Om nu een bewijs te geven, dat het openbaar ministerie deszelfs gronden niet uit onbekende stukken wil putten heeft hij zich bereid verklaard, het hof en de verdediging de correspondentie te doen lezen. Verlangt de verdediger daarvan geene kennis te dragen, dan trekt hij zijn aanbod in.

De verdediger blijft bij het door hem ontwikkelde gevoelen, dat het hof geene inzage neme van stukken, die niet ter teregtzitting worden voorgelezen.

De advokaat generaal verklaart hierop, dat hij alsdan zijn aanbod intrekt. De gevoerde correspondentie heeft alleen ten doel gehad, zich te verzekeren, of het noodig geacht kon worden, naar aanleiding van de verklaringen van sommige getuigen, nog andere personen, tot het afleggen van getuigenis in deze zaak, te dagvaarden. Het openbaar ministerie heeft onderzocht, of er termen bestonden, om van een regt gebruik te maken, hetwelk bij 174 van het Wetboek van strafvordering aan hetzelve verleend wordt, om namelijk nieuwe getuigen te doen hooren.

De verdediger hernam, wel te hebben opgemerkt, dat het openbaar ministerie de bedoelde correspontie niet verder aan het hof aanbood; maar niet wel begrepen te hebben, of hetzelve nu ook het aanbod, om de stukken aan de verdediging te doen inzien, had ingetrokken. Hij hoopt, dat de advokaat-generaal die mededeeling nog wel zal willen doen.

De advokaat-generaal zegt, dat hij er in toestemt, dat de stukken, zonder aan het hof te worden overlegd, door den verdediger worden ingezien; indien hij dit mogt verlangen

De getuige van M. VAN BUREN wordt nog nader gehoord. Niettegenstaande zij alle tafels heeft afgestoft, kan zij zich niet herinneren, of zich daarop eene doos bevonden heeft. Zij gelooft, dat, wanneer er eene doos op de tafel gestaan had, zij dit waarschijnlijk zou hebben moeten zien; evenzeer als dat zij, wanneer eene kamer gestofd wordt en zij eenig voorwerp zou hebben verplaatst, zich dit zou moeten herinneren; maar zij blijft volhouden, dat zij geene doos gezien heeft; en, voor zoo verre zij weet, ook niet verplaatst heeft.

De voormalige buffet-meid G. DE RUYTER, nopens sommige punten, nog nader ondervraagd zijnde, verklaart, dat de doos des avonds, toen dezelve door de jufvrouw werd ingepakt, op eene tafel tusschen de deur en het buffet stond; dat zij, naar bed gaande, geen acht meer op de doos heeft geslagen; dat, toen zij den volgenden morgen na 7 ure in de zaal kwam, VAN STENIS zich reeds daar bevond, en de doos toen op eenen stoel tusschen de deur en het buffet geplaatst was; dat VAN STENIS wel des avonds uitging, maar hij meestal reeds ten half 10 ure, voor dat de diligence van 's Hage aankwam, terug gekeerd was.

35. LOUIS DROIXHE, fabrijkant in geweren, te Herstal (België), die van den 11den september tot den 18den october in het logement heeft gelogeerd. Hij heeft niet kunnen bespeuren, dat de verstandelijke vermogens van den beschuldigde in zwakken staat verkeerden. Verschillende malen heeft hij dezen zaken opgedragen, om voor getuige waar te nemen en beschuldigde heeft ze altijd behoorlijk volbragt. Hij heeft hem zelfs met geldelijke commissiën belast, die beschuldigde goed vervulde. Op de eerlijkheid in het burgerlijk leven van den beschuldigde kon hij geene de minste aanmerking maken. Onmatig gebruik van sterken drank of likeuren heeft hij nooit bij hem opgemerkt. Van woensdag tot zaturdag, dat het voorval zou geschied zijn, had hij de koorts en is hij in zijne kamer gebleven. Des vrijdags heeft VAN STENIS hem bezocht en aangeraden, dat er een doctor bij getuige zou komen. Des zaturdags heeft hij VAN STENIS gezien, toen hij naar 's Hage vertrekken zou; en getuige had hem gevraagd, of hij weder naar de residentie ging? Getuige, die nabij de zaal sliep, heeft, zoo hij meent, des donderdags avonds en des vrijdags morgens de zaal hooren vegen. Gedurende den nacht, heeft hij volstrekt niets vernomen. Toen VAN STENIS vertrok, had hij eene witte kiel aan; hij heeft niets bijzonders aan den beschuldigde op dat oogenblik waargenomen. Hij heeft wel eens opgemerkt, dat VAN STENIS spoedig iets vergat. In de kamer, waar hij logeerde, bevonden zich muizen. Hij heeft wel eens tegen het behangsel, de gordijnen en het plafond moeten kloppen, om ze te verdrijven; hij heeft zich bij VAN STENIS daarover wel beklaagd, die hem toegezegd had, voor derzelver verdrijving te zullen zorgen. Hij heeft echter niet ontdekt, dat er iets daartegen is gedaan. Van het leggen van rattenkruid op zijne, of op eene andere kamer, heeft hij niets vernomen. Er is geen muizenval in zijne kamer geplaatst. Hij heeft ook niet gehoord, dat VAN STENIS eenige remedie gebruikte. De beschuldigde was dikwerf vroeg op, kwam in de zaal, ging naar boven, naar den stal, enz. Hij heeft VAN STENIS zelden eenig ontbijt in de zaal zien nemen. Hij, getuige, ging altijd in de zaal eten, maar hij heeft den beschuldigde er nooit aangetroffen.

37. GERARDUS HENDRICUS NICOLAAS VAN SPANJE, apotheker te Utrecht. Den 29sten maart 1842 heeft deze getuige van wijlen den heer SIKKEL, zwager van den beschuldigde, overgenomen de apotheek, waarin hij, getuige, gedurende een groot aantal jaren, werkzaam geweest is. Des woensdags avonds, tusschen 9 en half 10 ure, is VAN STENIS bij hem gekomen, zich beklagende, dat hij in zijne woning door de ratten geplaagd werd en hij uit dien hoofde rattenkruid verlangde. Daar getuige den beschuldigde sedert vele jaren gekend had, maakte hij geene zwarigheid hem dit af te leveren. Hij deed twee drachmen rattenkruid, in poeder, in een langwerpig fleschje, zijnde een gewoon olieglaasje Hij deed een korken stopje en blaasje er op en hechtte aan het fleschje eene étiquette, waarop hij met grooter schrift dan gewoonlijk de woorden plaatste: *Rattenkruid, zwaar vergif.* Hij berekent, dat dit rattenkruid reeds sedert 12 jaren in de apotheek geweest was en dat het daardoor min of meer deszelfs grootste kracht had verloren. Uit voorzorg heeft hij het fleschje in een papier gewikkeld. Nadat VAN STENIS dat vergif besteld had, is deze eene boodschap gaan doen; gedurende dien tijd heeft getuige het in gereedheid gebragt; kort daarop heeft VAN STENIS het komen halen en het zelf medegenomen. Het was voor de eerste maal dat VAN STENIS in de apotheek rattenkruid is komen halen. Getuige kan zich niet herinneren, dat beschuldigde in vorigen tijd ooit eenig vergif heeft gevraagd. Te gelijkertijd met dit arsenicum, heeft VAN STENIS een middel voor zich zelven besteld. De poeders, die hij voor hem in gereedheid gebragt heeft, waren nooit te voren aan den beschuldigde geleverd. VAN STENIS heeft verlangd, dat er een grein opium in deze poeders zou worden gemengd. Toen VAN STENIS om arsenicum vraagde, heeft getuige niets bijzonders aan hem opgemerkt. Op den avond, toen hij dat vergif gevraagd heeft, was het voor het eerst, dat VAN STENIS over zich zelven klaagde. Getuige heeft wel eens vernomen, dat het bij den beschuldigde niet zoo druk meer was als vroeger. Beschuldigde had bij de apotheek eene openstaande rekening van omstreeks 2 à 3 jaren, die echter de ƒ 150 niet te boven gingen. Des vrijdags is de beschuldigde op nieuw de poeders voor zich komen bestellen. Inweerwil dat getuige vermeende, dat het eerste doosje nog niet opgebruikt kon zijn, daar de poeders in verschillende keeren moesten gebruikt worden, had deze nieuwe bestelling zijne bijzondere aandacht niet getrokken, omdat VAN STENIS gezegd had, dat hij uit de stad ging, eenige dagen afwezig zou blijven en de poeders medenam. Getuige heeft den beschuldigde dikwerf gezien en gesproken. VAN STENIS had doorgaans eene bruine jas aan, nooit heeft hij hem in eenen rok gekleed gezien; alleen op den dag der begrafenis van zijnen zwager had hij opgemerkt, dat VAN STENIS eenen zwarten rok aan had. Na dien dag was de uiterlijke rouw van VAN STENIS alleen door een rouwband om den hoed kenbaar; in de week had VAN STENIS ook wel eene witte das om. Wat zijn gedrag betreft, stond VAN STENIS altijd gunstig bekend; alleen meende men, dat zijne zaken achteruitgingen, dewijl zijn logement minder bezocht scheen.

Daarna is de voortzetting van het verhoor der getuigen tot den volgenden dag uitgesteld.

Zitting van 10 juni.

Voortzetting van het getuigen-verhoor.

38. De heer F. J. BEHR, commissaris van policie te 's Gravenhage, wonende te Scheveningen, verklaart, dat zijn ambtgenoot, de heer WALDECK, en hij, getuige, vernomen hebbende dat VAN STENIS niet bij de lijkschouwing ten 2 ure tegenwoordig was geweest, door beiden recherches tot zijne opsporing zijn in het werk gesteld, waarvan het resultaat in het proces verbaal is opgenomen; dat dit proces-verbaal (hetwelk reeds in eene vroegere audiëntie van den hove gelezen en waarvan in de zitting van heden op nieuw lecture is gedaan) door zijnen ambtgenoot WALDECK en hem, getuige, is opgemaakt, edoch door den heer WALDECK is geredigeerd; dat dit proces-verbaal geheel met de waarheid overeenkomstig is; dat de depositiën van den beschuldigde, daarin vervat, ten gevolge van bepaaldelijk gedane vragen zijn gegeven; dat de meeste der gedane vragen, met een onverklaarbaar en onverschillig *ja* zijn beantwoord; dat de beschuldigde bij die gelegenheid tevens sprak over geheel andere zaken dan het sterfgeval en de vergiftiging, waarvan op dit oogenblik alleen de rede was; dat hij over zijn logement, over zijnen stal (welken hij zeide alleen te administreren), over zijn badhuis, over wijnen, welke hij regtstreeks uit Frankrijk ontving, over een buffet-jufvrouw redeneerde, en zeer breedvoerig sprak over iemand, die te Utrecht met het fabriceeren van sigaren zijne fortuin gemaakt had; dat hij tevens kenbaar maakte, dat het beheer over zaken hem minder was toevertrouwd; dat hij al verder te kennen gaf, dat zijne vrouw hem kort hield en hiermede het gezegde van den beschuldigde destijds geuit, dat namelijk zijne vrouw erg op geld gesteld is, moet worden in verband gebragt; dat hij, getuige, naar de contenance van den beschuldigde destijds te oordeelen, zeer in twijfel trok of de man wel bij zijn verstand was; dat hij, getuige, zich van die contenance geen denkbeeld kon maken, en de man hem, getuige, als iemand voorkwam die *niais* was.

Op de door den heer voorzitter aan den getuige gerigte vragen, antwoordde deze al verder, dat hij, tijdens het gebeurde op het stadhuis, op den 2den october jl., geene teekenen van inwendige onrust bij den beschuldigde heeft waargenomen; dat hij, VAN STENIS, integendeel, gedurende de schorsing van het verhoor, in het bureau van policie verbleven zijnde, bij de terugkomst van hem, getuige, en zijnen ambtgenoot, zeer op zijn gemak scheen te zijn, en bezig was met een biefstuk te eten en voor te snijden; dat hij hem evenmin als dronken beschouwde

De heer BEHR verklaarde al verder, dat VAN STENIS, ten gevolge eener gedane vraag, heeft opgegeven eenen brief aan zijne vrouw te hebben geschreven; dat, toen commissarissen hem, VAN STENIS, vroegen dien brief te doen terughalen, hij zulks aanvankelijk overbodig achtte, vermits hij den hoofdzakelijken inhoud aan hen, commissarissen, medegedeelde; dat hij, getuige, zich niet meer kan herinneren, of die mondelinge opgaaf met den schriftelijken inhoud des briefs overeenkomstig zij geweest; dat hij, getuige, meent, dat de beschuldigde heeft opgegeven, den brief aan zijne vrouw in het logement te hebben geschreven; dat hoe hij, getuige, op dit oogenblik ook over de zaak dacht, het zij hij VAN STENIS schuldig of onschuldig achtte, de houding van denzelven zijnen ambtgenoot en hem raadselachtig en onverklaarbaar voorkwam; dat VAN STENIS niet verbleekte toen het proces-verbaal is voorgelezen; dat hij, getuige, aan VAN STENIS, kort nadat hij hem bij den regter-commissaris had gezien, geene verandering heeft bespeurd.

Getuige verklaart al verder, dat VAN STENIS, gedurende het geven van inlichtingen op het raadhuis, sigaren heeft gerookt; dat VAN STENIS onder anderen zeide, zoo zeer overtuigd te zijn, dat er zich geen vergif in de taart bevond, *dat hij herhaaldelijk voorstelde, een stuk daarvan in tegenwoordigheid van hen, commsssarissen, te eten*; dat zijn ambtgenoot en hij, getuige, het vreemde deden opmerken van des zondags met eene kiel te loopen, en des echter zwarte kleederen bij zich te hebben, waarop VAN STENIS de aan hem gedane vraag, »of ook die kleederen waren medegenomen om tot begrafenis van zijnen oom te dienen," met een onverschillig *ja* had beantwoord. Nog zegt getuige, dat hij, met VAN STENIS sprekende over vergiftiging door rattenkruid, VAN STENIS hem onder anderen gezegd heeft, dat, bij zoodanige vergiftiging, zeepsopwater als het beste tegengif kan worden geacht. Eindelijk verklaart getuige op de aan hem gedane vraag, dat hij vermeent, dat de beschuldigde, onmiddellijk na de aanhouding, is ondervraagd geworden.

De beschuldigde gevraagd zijnde, of hij op die verklaring iets heeft aan te merken, antwoordt, dat hem bij de policie zeer veel is gevraagd; dat zijne positie zonderling was, omdat hij zich in de gevangenis bevond, ten gevolge waarvan hij niet bij zijne zinnen moet geweest zijn

De verdediger zeide, dat de zoo even afgelegde verklaring was eene hoogst belangrijke bijdrage tot dit proces: omdat het eerste verhoor, hetwelk de beschuldigde op het raadhuis heeft ondergaan, aanleiding heeft gegeven tot die reeks van verwarringen, waarin de beschuldigde later is vervallen, en waaruit hij zich — na eenmaal daarin te zijn gewikkeld — onmogelijk kan redden.

De verdediger zegt verder, dat, zoo hij wel geïnformeerd is, de heer BEHR kort na het voorval aan dezen en gene op moet hebben te kennen gegeven, dat de beschuldigde hem dien dag gek voorkwam.

Getuige antwoordt, dat de beschuldigde hem destijds niet zoo zeer gek, als wel zeer dommelig en zeer wonderlijk is voorgekomen dat dan ook zijne zonderlinge antwoorden en onbegrijpelijke houding hem, getuige, hebben genoopt op den avond der aanhouding, den heer directeur van politie in bedenking te geven, of het niet raadzaam zou zijn VAN STENIS niet

verder in arrestatie te houden, maar denzelven alleen in het logement te doen bewaken, tot tijd en wijle uit het *visum repertum* zou zijn gebleken, in hoe verre er al dan niet vergiftiging had plaats gehad.

De heer WALDECK, nader gehoord, verklaart mede, dat het voorkomen, gesprek en de houding van den beschuldigde, op den bewusten dag, allerzonderlingst waren; dat het hem, getuige (gelijk hij dan ook bereids voor den hove had verklaard) voorkwam de houding te zijn van iemand die niet had geslapen, en, om het zoo eens uit de drukken, *en ribotte* was geweest; dat het hem, getuige, ook niet had toegeschenen, dat de beschuldigde destijds beschonken was, en dat al dit zonderlinge hem, getuige, aanleiding had gegeven, herhaalde malen zijnen ambtgenoot binnensmonds toe te voegen: »*il me parait que cet homme est à demi fou.*"

39. CORNELIA KLOMP, sedert 10 maanden in dienst van den beschuldigde, legde in onderscheidene opzigten verklaringen af, waarvan uit de instructie niets bleek, hetgeen de aandacht van den voorzitter niet ontsnapte en haar dan ook, gedurende het afleggen van hare verklaringen werd onder het oog gebragt. Zoo verklaarde zij dan nu, onder anderen, dat hare jufvrouw, na het proeven van de ragout, zou gezegd hebben: »Ik kan wel proeven, dat ik ze niet gereed gemaakt heb;" dat zij VAN STENIS den geheelen morgen van den 30sten september van af zes ure des morgens in een boek had zien schrijven; dat VAN STENIS, toen de jufvrouw hem vroeg of de doos vertrokken was en hij er het slot op had gedaan, heeft geantwoord, dat zulks niet behoefde, omdat hij wist met wie de doos ging; dat zij, getuige, toen VAN STENIS na het afgeven van de doos boven kwam, niets vreemds in hem had opgemerkt, en dat hij verder aan het schrijven is gegaan; dat in het bovenste gedeelte van het huis op de slaapkamers muizen aanwezig zijn; dat zij in den namiddag van vrijdag, alsook den daarop volgenden zaturdag morgen, met VAN STENIS en het kind naar Jaffa is gereden; dat zij gehoord heeft, dat VAN STENIS des zaturdags, alvorens naar den Haag te vertrekken, het middagmaal had genuttigd; dat zij VAN STENIS van de jufvrouw, voor zijn vertrek, afscheid had zien nemen en dit even als naar gewoonte had plaats gehad; dat hare jufvrouw op de ontvangst van den brief houdende kennisgeving van het overlijden van haren oom, ontstelde; dat de jufvrouw alstoen zeide: »wat zal dat daar eene omstandigheid wezen," doelende ook hierop, zoo als getuige zeide haar bekend te zijn, dat VAN STENIS zeer meewarig en spoedig aangedaan is, waarvan zij als een voorbeeld aanhaalde, dat VAN STENIS een der buren gewoon was te bezoeken, die een ondeugend zoontje had en dat hij van daar is weggebleven, omdat hij de kastijdingen niet kon aanzien; dat hare jufvrouw de kortheid van den brief toeschreef aan de omstandigheden van het oogenblik; dat het haar, getuige, bekend is, dat de beschuldigde in de laatste tijden niet wel kon slapen, doch dat hij ook daaraan vroeger [illegible] uit dien hoofde gewoon was pillen en ook wel [illegible] in te nemen.

Getuige verklaart verder, dat zij het meest met den beschuldigde omging en zij herhaalde malen heeft opgemerkt, dat hij zeer vergeetachtig is, doch overigens zijne zaken wel goed waarnam; dat hij in eene zeer goede harmonie met zijne vrouw leefde en zijne dienstboden zeer wel behandelde.

Door Mr. L. METMAN aan de getuige de vraag gedaan zijnde, of zij ook gewoon was de boterhammen, die ze gereed maakte, uit vrees voor de muizen, toe te dekken, beantwoordt getuige die vraag bevestigend.

Zij geeft alsnu op (in strijd met de vroeger deswege gedane verklaring), dat de muizen van achter het behangsel voor den dag komen; dat men altijd muizen gehad heeft en ook op dit oogenblik heeft, ja op dit oogenblik zelfs ratten.

De voorzitter de getuige de tegenstrijdigheid van dit een en ander hebbende doen opmerken, antwoordt deze, dat zij zich nu alle omstandigheden naar behooren heeft kunnen herinneren.

Mr. L. METMAN vraagt verder, of de woorden *zwaar vergif*, te vinden op de etiquette van het fleschje, door de getuige in de schrijflade van den beschuldigde gevonden, al dan niet door dezen laatsten zijn geschreven. Getuige kan zich deswege niets meer herinneren.

De heer VAN SPANJE, bereids gehoord, zegt, dat de 2 drachmen arsenicum, door hem op den 29sten aan VAN STENIS afgeleverd, zich bevonden in een klein fleschje, even wijd van onderen als boven, met eenen korten hals, en dat op de etiquette daarvan door hem was geschreven: RATTEKRUID, ZWAAR VERGIF.

Daarna is door den heer griffier lecture gegeven van de brieven door V. STENIS aan den heer VAN SPANJE gerigt en welke hij, blijkens de acte van beschuldiging, niet dan door geweld heeft afgegeven. Al deze brieven zijn gedagteekend 3 en 4 october; bij een derzelve wordt tevens verzocht, hem, V. STENIS, 6 pond theezandjes te doen toekomen.

De voorzitter vraagt den beschuldigde waarom hij sommige dier brieven, en wel die, aan den heer VAN SPANJE en BOUWMEESTER gerigt, van geen adres heeft voorzien?

De beschuldigde antwoordt, dat hij daarvoor geene redenen weet te geven.

De voorzitter vraagt, wat hij met dit vergif heeft willen doen?

Beschuldigde antwoordt daarvan bereids voor den hove de oplossing te hebben gegeven.

De getuigen VAN DER MAAS, de keukenmeid, VAN BUREN, de werkmeid, en DE RUIJTER, de buffet-jufvrouw, verklaren, ieder respectivelijk en met den meesten nadruk ondervraagd, dat zij in den avond en nacht van den 29sten op den 30sten september, in de zaal de hoedendoos (waarin de pastei en de ragout zich bevonden) niet hebben aangeraakt; van welke verklaringen de voorzitter acte beveelt.

[illegible] HENDRICUS GIJSBERTUS HENDRIKSEN, wagenwasscher, verklaart, dat hij *niet* gehoord heeft dat de beschuldigde, aan den conducteur de doos overgevende, heeft aanbevolen, dezelve spoedig te bestellen. Hij verklaart wijders, dat de beschuldigde, tijdens het overgeven van de doos, zeer kalm was en V. STENIS niet is blijven staan tot de wagen is vertrokken.

[illegible] FRANÇOIS DE HERT, conducteur bij de diligence-onderneming van VAN GEND en LOOS, verklaart, dat V. STENIS hem niet heeft aanbevolen, dat de doos onmiddellijk of zoodra mogelijk na de aankomst der diligence zou worden bezorgd; dat hij altijd zelf bij de diligence is gebleven en [illegible] het er dus voor meent te moeten houden, dat niemand [illegible] 's Hage aan de doos heeft kunnen komen; dat hij wel [illegible] geschenken van V. STENIS voor zijnen oom had medegenomen, zonder eigenlijk te weten wat, vermits de doos [illegible] werd geopend; dat hij vrijdag ochtend, 30 september, [illegible] Utrecht is vertrokken en den namiddag van dien dag met de diligence van $3\frac{1}{2}$ ure is teruggekeerd; dat hij den beschuldigde zaturdag in den loop van den dag had gezien, waar hij hem, getuige, destijds nog naar zijnen oom of het bestellen der doos gevraagd had; dat V. STENIS hem, getuige, verzocht had die diligence te Bodegraven te doen ophouden, alwaar hij de vragen heeft gedaan, in de acte van beschuldiging gerelateerd.

FRANÇOIS DE HERT verklaart, dat hij onderweg niets bijzonders bij V. STENIS heeft opgemerkt; dat VAN STENIS onderweg meermalen de gewoote had op de pleisterplaatsen wijn te drinken; dat V. STENIS veeltijds, maar niet altijd, de gewoonte had, bij den heer NORTIER op het kantoor te gaan; dat hij V. STENIS sedert jaren heeft gekend en nimmer iets vreemds aan hem heeft opgemerkt.

De beschuldigde gevraagd zijnde, of hij op die verklaringen iets had aan te merken, antwoordt, dat hij altijd gewoon was te Woerden en te Bodegraven af te stappen, ten einde met de kasteleins aldaar een praatje te houden

42. JOHANNES JACOBIS OUDVORST, ambtenaar bij de stedelijke belasting. Diens verklaring heeft geen nieuw licht over de zaak verspreid.

43. WILLEM VAN SCHALKWIJK, besteller bij de voornoemde diligence-onderneming, verklaart, dat de doos noch door hem is geopend, noch door iemands anders is kunnen geopend worden; dat hij des zaturdags avonds, tusschen $9\frac{1}{2}$ en 10 ure, V. STENIS uit de diligence heeft zien komen en met vrouw KOCH, die den koffer en het hondje met zich nam, heeft zien weggaan; dat hij, zondag morgen bij den heer NORTIER afrekenende, V. STENIS aldaar tusschen 11 en 12 ure aankwam; dat hij alstoen aan den heer NORTIER heeft verhaald, dat de oude heer MOUTHAAN was overleden; dat op de vraag, door laatstgenoemde aan V. STENIS gedaan, of hij naar Utrecht terugkeerde, V. STENIS daarop heeft geantwoord: neen, ik zal er hem eerst onder laten stoppen; dat V. STENIS op de vraag, waaraan de heer MOUTHAAN was overleden, heeft geantwoord, dat hij, even als alle oude luidjes, spoedig aan eene beroerte was gestorven.

Overigens verklaart hij voor V. STENIS meermalen goed te hebben te huis gebragt en hem altijd voor een goed mensch te hebben gehouden.

44. CHRISTIAAN KOCH, adsistent-besteller als voren. Ook deze verklaring heeft geen nieuw licht over de zaak verspreid.

45. ABRAHAM SAMUEL HENGELAAR, procureur bij het provinciaal geregtshof van Utrecht. De getuige herhaalt hetgeen vermeld is in de acte van beschuldiging, met betrekking tot de onware opgave van den beschuldigde, ten gevolge waarvan hij, door de niet-toelating tot de bewuste comparitie, zonder behoorlijke procuratie, zich naar 's Hage zou hebben moeten begeven.

Getuige verklaart al verder, den beschuldigde van aanzien te kennen, nooit iets ten zijnen nadeele, zoo min met betrekking tot zijne moraliteit, als solvabiliteit, te hebben vernomen; dat de beschuldigde, voor zoo ver hem, getuige, bekend is, nimmer in regten is bemoeijelijkt geworden; dat eindelijk, de strekking van de bewuste oproeping alleen was, om de belanghebbenden te doen compareren, niet in het huis van den heer VAN DAM, maar achter St. Pieter.

De beschuldigde, deswege ondervraagd, zegt, dat hij van die omstandigheid geene kennis droeg en uit dien hoofde naar het huis van VAN DAM was gegaan.

De voorzitter deed den beschuldigde het onaannemelijke hiervan opmerken, vermits die oproeping in de *Utrechtsche Courant* is geïnsereerd geweest.

46. ANTONIE BIESLAAR, kantoorbediende bij den heer VAN DAM, verklaart, dat V. STENIS in de laatste dagen van september ten kantore van zijnen principaal informatiën heeft trachten in te winnen omtrent syndicaats-inschrijvingen op het grootboek, die zijn oom MOUTHAAN zouden toebehooren; dat hij, getuige, hem toen heeft geantwoord, dat er wel inschrijvingen van Hollandsche integralen op het grootboek, doch geene syndicaats-inschrijvingen aanwezig zijn; dat VAN STENIS hierop heeft gezegd, »ik zal het te huis nazien of ik ga naar den Haag, dan zal ik het daar zien;" dat hij getuige, en andere kantoorbedienden, destijds over die gekke vragen waren verwonderd; dat men dan ook heeft opgemerkt, dat hij meer dan gewoonlijk snuifde en een deel snuif op den grond had laten vallen; dat hem, getuige, destijds niet bleek dat de beschuldigde beschonken, maar wel dat hij in eene vreemde stemming was; dat hij, getuige, V. STENIS sinds 20 jaren altijd als een braaf, fatsoenlijk mensch heeft gekend; dat hij niets van zijnen financiëlen toestand weet; dat hij, getuige, V. STENIS wel bij verpachtingen had aangetroffen, doch nooit iets vreemds aan hem had opgemerkt, noch zulks van anderen gehoord.

47. HERMANUS ADRIANUS VAN REIJSEL, portier ten huize van den heer VAN DAM, verklaart, dat hij den beschuldigde op den 29sten september ten kantore als boven heeft aangetroffen; dat de beschuldigde toen, uit zijne contenace te oordeelen, wel gek scheen; dat hij destijds uit dien hoofde gezegd had: *wat bliksem, de kerel lijkt wel gek;* dat de beschuldigde er destijds verward en verwilderd uitzag; dat hij, getuige, die gekheid niet aan zijne onkunde in de effecten, maar wel aan zijn verwilderd gelaat heeft toegeschreven; dat hij, getuige, niet heeft bespeurd dat die toestand aan het onmatig gebruik van sterken drank kon worden geweten; dat er overigens niet over eene procuratie is gesproken, dat hij V. STENIS sedert 25 jaren van aanzien had gekend en nooit iets nadeeligs van hem had gehoord; dat hij het ongewoon gedrag van V. STENIS op het kantoor aan anderen heeft verteld, en *dat de kuiperslager SCHAAP, na het gebeurde, hem, getuige, verhaald heeft dat hij den beschuldigde reeds sedert eene maand of vier, als verward en verwilderd gekend heeft.*

48. JOHANNES EISENBACH, conducteur bij meergemelde diligence-onderneming, verklaart, dat hij, op den 1sten october ten $3\frac{1}{2}$ ure van 's Hage afrijdende, bij de ontmoeting van de diligence, die van Utrecht kwam, bij het stilhouden op het verzoek van den conducteur DE HERT, V. STENIS niet in het gezigt heeft gezien; dat V. STENIS bij die gelegenheid aan hem gevraagd heeft: *heb je oompje gezien*, en dadelijk daarna: *is of was hij nog wel;* dat hij getuige, V. STENIS 8 à 9 jaren heeft gekend en deze hem altijd bedaard en kalm is voorgekomen; dat hij althans nimmer iets vreemd aan hem heeft ontdekt; dat hij weet, dat V. STENIS een goed glas wijn en bier dronk, doch hem nooit onbekwaam gezien heeft; dat hij nooit iets heeft vernomen, waaruit de niet-soliditeit van V. STENIS kan worden afgeleid; dat de vrouw van V. STENIS hem, getuige, wel eens verhaald heeft, dat zij veel belang had bij de oude lieden MOUTHAAN; dat indien de oom vroeger stierf, zij alsdan universele erfgename zou zijn.

Op de vraag van den advocaat-generaal antwoordt getuige, dat MOUTHAAN altijd gewoon was hem, getuige, naar VAN STENIS te vragen, en wederkeerig V. STENIS naar MOUTHAAN; dat echter V. STENIS *nimmer te voren* onder weg de diligence had doen ophouden, om zich naar oom te informeren, en dat zulks getuige dan ook na eenig nadenken eenigzins vreemd is voorgekomen.

De getuige DE HERT, mede deswege ondervraagd, verklaart insgelijks, dat het nooit gebeurd is, dat V. STENIS onder weg de diligence heeft doen ophouden.

De advocaat generaal verzoekt van deze omstandigheid speciale aanteekening in de notulen.

Het hof verleent zulks.

De heer griffier deed vervolgens voorlezing van een' brief van de heeren V. GEND EN LOOS aan den regter-commissaris alhier gerigt, waaruit blijkt, dat de verwijdering van V. STENIS uit het bureau op eigen verzoek heeft plaats gehad; dat die verwijdering niet aan financiële zaken, maar aan onaangenaamheden, die V. STENIS met de klerken gehad heeft, moet worden geweten.

49. JOHANNA IJLANDS, huisvrouw van CHRISTIAAN KOCH, schoonmaakster, verklaart, dat zij voor haren man nu en dan goederen bestelt; dat V. STENIS haar dan ook bij de aankomst der diligence op den 1sten october ruim ten half 10 ure den koffer en het hondje heeft overgegeven, met verzoek om dit bij MOUTHAAN te bezorgen; dat hij V. STENIS, haar, getuige, toen niet de boodschap heeft medegegeven, dat hij aldaar zoude komen logeren; dat zij die boodschap uit eigene beweging heeft gedaan, veronderstellende dat zulks even als naar gewoonte zou plaats hebben; dat die goederen door haar omstreeks ten 10 ure zijn bezorgd, wanneer zij niet heeft gevraagd of V. STENIS reeds aldaar was; dat V. STENIS, na haar de goederen te hebben afgegeven, achter haar is gebleven, zonder dat zij heeft gezien waar hij naar toeging; dat er overigens geen gesprek tijdens de overgifte der goederen tusschen haar en V. STENIS heeft plaats gehad, dan alleen dat hij verzocht heeft die goederen te bestellen.

De voorzitter deed den beschuldigde opmerken, dat hij had voorgegeven van deze vrouw te hebben vernomen, dat oom ziek was, en dit nu door haar ten stelligste wordt ontkend.

De beschuldigde antwoordt, dat hij zulks dan niet vernomen zal hebben van deze vrouw, maar van eene andere, die aldaar aanwezig was.

De getuige, deswege ondervraagd, antwoordt, dat zich toen aldaar geene andere vrouw dan zij alleen bevond, welke omstandigheid ook door haren man en den anderen besteller wordt bevestigd.

De voorzitter vraagt den beschuldigde wat die vrouw dan juist aan hem heeft verhaald?

Beschuldigde antwoordt zich dit niet meer te kunnen herinneren.

De beschuldigde zegt later, de ongesteldheid van oom van eene vrouw op de straat te hebben vernomen; en dat hij die vrouw op de straat heeft aangesproken.

De advokaat-generaal vraagt den beschuldigde, waarom hij zulks gedaan heeft? wat hij verlangde van die vrouw te weten? wat hij verlangde, dat zij voor hem doen zoude?

De beschuldigde antwoordt zich dit niet meer te kunnen herinneren.

De getuige is verder in eenige tegenstrijdigheid vervallen, omtrent het bezorgen der goederen. Zij verklaart, dat zij die goederen op den bewusten avond alleen besteld en haar man slechts tot de Beestenmarkt vergezeld heeft. Jufvrouw GOLBERDINGEN echter daaromtrent gehoord, blijft volhouden, dat de koffer en het hondje ook door eenen manspersoon ten huize van MOUTHAAN is bezorgd.

50. SUSANNA LOUISA REMER, dienstbode bij den heer LOOIJEN, wonende op de Prinsegracht, het 3e huis voorbij den Olienberg, verklaart, dat VAN STENIS in den avond van den 1sten october, omstreeks elf ure, daar ten huize is gekomen; dat hij regt uit is gegaan dadelijk in het huis; dat op zijne herhaalde vragen, of MOUTHAAN hier woonde, zij, getuige, zulks tot driemalen ontkennend heeft beantwoord; dat V. STENIS haar toen heeft gevraagd, of zij den heer MOUTHAAN kende, hetgeen zij mede ontkennend beantwoordt.

De getuige verklaart al verder, zich niet in den persoon te vergissen, dat zij hem zeer goed kent, als hebbende zij de kaars in de hand gehad.

Uit de verklaring van deze getuige blijkt al verder, dat, zoo wel op den hoek van de Brouwersgracht, als op den hoek van den Olienberg, een bakker woont, en dat zoo wel het huis van MOUTHAAN als dat van den heer LOOIJEN, het 3e huis voorbij de bakker gelegen is.

De beschuldigde, omtrent de verklaring van deze getuige ondervraagd, antwoordt, zich van die omstandigheden en dit gesprek niets meer te kunnen herinneren.

De advokaat-generaal vraagt den beschuldigde, welke strekking zijne vraag gehad heeft en welk belang hij er in kon gehad hebben, of zij, getuige, MOUTHAAN al dan niet kende?

Ook op deze vraag antwoordt de beschuldigde, zich daarvan niets meer te kunnen herinneren.

51. BARTHOLOMEUS ETT, koffijhuishouder te Utrecht, verklaart, dat hij V. STENIS al sedert 20 jaar als een braaf, ordentelijk mensch gekend heeft; dat hij alleen bij geruchten vernomen heeft, dat V. STENIS in zijne financiën ten achteren zou zijn; dat hij op verzoek van zijne vrouw, op den 7den october jl., vruchteloos heeft gezocht naar het rattekruid met spek, hetwelk zich volgens den beschuldigde, op de zolderingen van de bovenkamers moest bevinden; dat hij V. STENIS, alle dagen gewoon was het koffijhuis van hem, getuige, te bezoeken; dat hij aldaar des morgens [illegible] en des avonds $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ of geheele flesch wijn gebruikte.

Op de aan den getuige gerigte vragen, antwoordt deze al verder, dat het is opgemerkt, dat VAN STENIS in de laatste tijden zeer dommelig is geweest; dat men zulks mede in den vorigen winter en zomer heeft waargenomen; dat hij in de laatste tijden zeer vergeetachtig is geweest; dat hij echter niet zoo zeer kan zeggen, dat zijne taal verward of die van een onverstandig mensch was; dat hij hem nooit in eenen beschonken toestand heeft gezien of dit van andere menschen heeft vernomen; dat ook dikwerf te voren het vreemdsoortig gedrag van V. STENIS door anderen is opgemerkt; dat hij, getuige, aan den heer WIJNANDTS heeft verhaald, dat, volgens algemeen te Utrecht loopende geruchten, gebrek aan geld V. STENIS tot de misdaad zou hebben gebragt; dat de heer WIJNANDTS hem, getuige, daarop heeft geantwoord, dat V. STENIS bij hem altijd geld kon erlangen.

Den beschuldigde gevraagd zijnde of hij op die verklaring, iets had aan te merken, zegt, dat sedert jaren ratten in zijn huis aanwezig zijn geweest en wel sedert het jaar 18[illegible]6, toen zijn vader is gestorven.

De verdediger verzoekt acte van de verklaring, dat de getuige v. STENIS in de laatste tijden zeer dommelig heeft aangetroffen en dit ook door anderen aan den getuige is te kennen gegeven.

Het hof verleent zulks.

Op de bepaalde aan den getuige gerigte vraag, of de beschuldigde ook verward was? antwoordt getuige, dit niet te kunnen zeggen, daar v. STENIS meerendeels ter loops heeft gesproken en meerendeels bij het buffet is gebleven.

Door den heer griffier wordt alsnu voorgelezen het proces-verbaal van geregtelijke plaatsopneming op den 8sten october jl., ten huize van den beschuldigde geëffectuëerd, en waaruit consteert, dat alstoen het deeg van rattenkruid en spek op tinnen borden, niet op op de zoldering van de door den beschuldigde aangewezene localen, is gevonden.

De president doet den beschuldigde opmerken, dat de uitslag van de gedane locale inspectie, in allen deele, zijne allegatiën heeft wedersproken.

De beschuldigde zegt, dat, indien hij geweten had, dat daarnaar onderzoek zou geschieden, hij alsdan die opgave niet zou hebben gedaan, vermits hij vooruit wist, dat er niets zou worden gevonden: dat hij wel rattekruid met spek tot wering van het ongedierte heeft geprepareerd, maar dat zulks op een ver verwijderd tijdstip heeft plaats gehad.

De voorzitter doet den beschuldigde opmerken, dat die locale inspectie op zijne eigene aanwijzing en in zijn eigen belang heeft plaats gehad, om zoo mogelijk van zijne onschuld te doen blijken; dat intusschen uit dit antwoord volgt, hoe zeer hij, beschuldigde, er op uit is geweest, om den regter logenachtige onwaarheden op te disschen.

Hierna is de zitting van het hof opgeheven en verdaagd tot maandag, 12 juni, ten 10 ure.

(Vervolg hierna.)

Ingezonden stukken.

Een paar gedachten over de laatste financiële gebeurtenissen.

In het beursberigt van een veel verbreid dagblad, werden in den laatsten tijd herhaaldelijk, dat de prijzen onzer nationale effecten gedrukt waren op het gerucht, dat de heer ROCHUSSEN deszelfs ontslag zoude gevraagd hebben. Te goeder trouw ging deze aanmerking in dagbladen over, welke niet kunnen ondersteld worden, in de soldij van den heer ROCHUSSEN te staan. Geen wonder. Want afgezien daarvan, dat over het algemeen eene *oogenblikkelijke* beweging ter beurze weinig beteekent, is er ook in den regel geene staatsbegrooting zoo slecht, of derzelver verwerping, is er geen minister zoo slecht, of deszelfs ontslag werkt *momentaneel* ongunstig op de effecten-prijzen. In het onderhavige geval heeft nogtans eene uitzondering op den algemeenen regel plaats gehad, zoodat het aangehaalde beursberigt volstrekt onjuist is. Op hetzelfde *oogenblik*, namelijk, toen de integralen ter beurze tegen 53¾ verhandeld werden, bood men te vergeefs 54 pCt. voor het geval dat de minister wezenlijk zijne plaats aan een anderen mogt inruimen. En nog gisteren (10 junij) bood men ter beurze over groote partijen de aanzienlijke premie van één pCt. voor de kans, om integralen tegen den thans bestaanden prijs (53½) te kunnen verkrijgen, eene maand na het ontslag van den heer ROCHUSSEN. Doch er was geen verkooper onder deze voorwaarde te vinden; een onwederlegbaar bewijs van de algemeen heerschende en zeer juiste meening, dat, behoudens onvoorziene omstandigheden, de vervanging van dien geïmproviseerden door eenen wezenlijken financier, zoo al niet op het eerste oogenblik, dan toch binnen korten tijd, allergunstigst zoude werken op het openbaar crediet.

De aanzienlijke Belgische huizen, welke onlangs derzelver correspondenten tot deelneming in de negotiatie van tachtig millioen gulden 2½ pCts. Belgische schuld uitnoodigden (van wege de contractanten met de Nederlandsche regering te Brussel open te stellen) berigten thans, dat binnen kort een ander voorstel in denzelfden geest aan de Staten-Generaal zal worden aangeboden, en verzoeken om hernieuwing der vroeger verkregene lastgevingen tot inschrijving. Zoo het zich laat aanzien, zijn deze huizen uit de beste bron onderrigt, dat onze regering het voor de welvaart en de eer van het land volstrekt noodzakelijk houdt, dat de schuldvordering op België aan niemand anders, dan aan den Franschen bankier en de Brusselsche maatschappij wordt afgestaan. Daar de Kamers er misschien anders over denken, zoo zal vermoedelijk hare toestemming tot zoodanige overeenkomst niet gevraagd, maar aan de schanderheid van den regtsgeleerden aanhang van het ministerie van financiën overgelaten worden, om ook in het nieuwe ontwerp eene zinsnede in te lasschen, waaruit de minister naderhand de bevoegdheid tot deze transactie zal kunnen afleiden. Uit dien hoofde kan het niet ondoelmatig worden geacht om reeds vroegtijdig te waarschuwen. Nederland is, wat geldzaken betreft, nog magtig genoeg, om den bijstand van buitenlandsche bankiers en maatschappijen te kunnen ontberen; en wanneer de millioenen winst, welke voor deze tusschenpersonen en derzelver aanhang terug gelegd schijnen, bespaard en dezelfde voordeelen aan de houders van vijf pCts. schuldbrieven vergund worden, zoo kan op de eenvoudigste wijze eene vermindering in de rente onzer vijf pCts. schuld worden tot stand gebragt, zonder vermeerdering van kapitaal en zonder afstand te doen van de voordeelige kansen der toekomst. Dit werd in een vertoog in deze Courant van 3 juni duidelijk aangetoond. Het ware te wenschen, dat het daar geopperde denkbeeld door een van de leden der Kamer — van de regering is dit, uithoofde van haar voornemen om slechts met vreemde bankiers en maatschappijen te onderhandelen, niet te verwachten — omhelsd of door der zake kundige mannen, door eenen VAN ACKERSDIJK, eenen WARIN, in het openbaar beoordeeld wierd. Eene bedenking tegen zijn ontwerp wenscht de inzender van hetzelve, dat wij nogtans nu reeds wederleggen, die, namelijk, dat door hetzelve aanzienlijke schuldvorderingen ten laste van den Belgischen staat in handen van ingezetenen van ons land zouden komen. Die bedenking is ongegrond. Van de vijf pCts. nationale schuld is, volgens de meening van kundige lieden, omstreeks de helft buiten 's lands; van de andere helft, zoo men beweert, omstreeks een vijfde in het bezit van instellingen en personen, die geene andere dan nationale schuld mogen bezitten en dus het te verkrijgen gedeelte Belgische spoedig tegen Nederlandsche schuldbrieven zullen verruilen. Neemt men nu aan, dat van de overige particuliere bezitters de ééne helft ook, vrijwillig, tot zoodanige ruiling besluiten, de andere helft de Belgische schuldbrieven bewaren zoude, — zoo zouden in het geheel voor eene som van acht millioen gulden Belgische schuldbrieven in handen van Nederlanders blijven. Voor niet veel minder zoude misschien ook in de inschrijving te Brussel deel genomen worden, althans door die houders van Nederlandsche schuldbrieven, die steeds begrepen, een gedeelte hunner schuldvordering ten laste van België te hebben.

De eer van het land en deszelfs geldelijke belangen gaan hier gepaard. Geene vreemde handen in onze huishoudelijke zaken, zij de algemeene leus. Is het niet walgelijk, dagelijks in binnen- en buitenlandsche dagbladen te lezen van heen- en weder reizen, welke deze en geene vreemde bankier voor heeft om de Nederlandsche financiën in orde te brengen? Heeft men, zelfs in veel hagchelijker oogenblikken, ooit iets dergelijks gehoord? Zoude een Engelsch staatsman het durven wagen, zoo openbaar vreemdelingen in 's lands zaken te mengen? Waarom zouden wij minder nationaliteit toonen dan de Engelschen? Men zegge niet, dat zij grooter kracht bezitten. In dit geval niet. Nederland bezit, niet slechts naar evenredigheid, maar positief, meer publieke effecten ten laste van andere Europesche mogendheden, dan eenig ander land. In Nederland zijn de kapitalen niet minder ruim dan in Engeland, en Nederlands kapitalisten, al lijden zij ook eenig verlies door de kwade trouw van sommige Amerikaansche gemeenebesten, zijn daardoor gelukkiglijk op verre na niet zoo hard getroffen als Engeland, waar men, gedurende eene reeks van jaren, alle soorten van effecten te gelde gemaakt heeft, om tweehonderd millioen dollars aan de staten en banken van Noord-Amerika voor te schieten.

Advertentiën.

Mijn waarde Echtgenoot, *ANTHONIJ MOLL*, *Doctor in de Geneeskunde*, *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw*, *eerste Stads-Geneesheer te* Arnhem, *President der Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in* Gelderland, *en Lid van eenige Geleerde Genootschappen*, is heden ochtend, in den ouderdom van ruim 57 jaren, na een langdurig en smartelijk lijden, overleden: diep betreurd door mij, zijne Kinderen, Behuwd-Kinderen, en allen die hem in zijne waarde gekend hebben.

ARNHEM,
den 16den Junij
1843.

A. MOS,
Wed. *A. MOLL*.

Heden overleed, ten huize van Mevrouw de Douairière *COPES VAN CATTENBURCH*, Geb. *VAN MIEROP*, *WILLEM MAURITS*, eenigst kind van *J. H. AMESHOFF* en Vrouwe *M. S. A. AMMESHOFF*, Geb. *SWELLINGREBEL*, in den jeugdigen leeftijd van vijf en een halve maand.

'S GRAVENHAGE,
den 16den Junij 1843.

† † † De Notaris Mr. *JB. NIJHOFF* qq. zal, op Vrijdag den 30sten dezer, des namiddags ten 1 ure, aan het *Malburgsche Veer*, publiek op dag doen verkoopen:

Een groot aantal perceelen allerbest HEELGRAS, uitgebaakt in den *Malburgschen Polder*, en toebehoorende aan den Hoog Wel Geboren Heer *F.* Baron *DE SMETH VAN DEURNE EN LISSELT*.

PIANO.

Bijzonder schoone gelegenheid, ter bekoming eener buitengewoon schoone en deugdzame FORTE-PIANO. Door vertrek naar elders, wordt dezelve *TE KOOP AANGEBODEN* voor *f* 350: dezelve is nog geen 3 maanden geleden, voor *f*520 gekocht. — Te bevragen bij den Drukker dezer, tot aanstaanden Zaturdag morgen.

† † † Een ONGEHUWD PERSOON, die de beste getuigen van zijn goed gedrag kan geven en bekend is met de *Hollandsche*, *Fransche* en *Duitsche Talen*, in zoo verre dat deze door hem vlug kunnen worden geschreven en ook behoorlijk vertaald, wenscht zich in de eene of andere betrekking geplaatst te zien. — Franco te bevragen onder de Letter S. bij den Drukker dezer.

† † † Ten einde, door het doen van BINNENLANDSCHE REIZEN, meer uitbreiding te geven aan eene, in eene der voornaamste Steden in *Gelderland* uitgeoefend wordende WIJN-AFFAIRE, — zoo verlangt men eenen COMPAGNON, het vak al of niet magtig, doch in staat 5 à 7m. te fourneren. — Adres met *franco* eigen ondergeteekende brieven, onder Lett. D. bij den Boekdrukker *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

§ § § In eene MANUFACTUUR-AFFAIRE te *Arnhem*, wordt gevraagd een LEERLING, tusschen de 15 en 17 jaar oud, en die eene goede hand schrijft. — Adres, met franco-brieven, onder Letter X. bij den Uitgever dezer.

ZUTPHEN. De Gezigtkundige *MAGNUS MORIS*, berigt het geëerde publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is, bij den Heer *G. WEENINK*, Logement *de Hollandsche Tuin*, tot den 24sten dezer, met een uitmuntend assortiment van GLAZEN, zoowel in Brillen als tot Gezigtkundige Instrumenten.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 19 junij 1843.

Doordien *Tarwe* heden op vorige prijzen werd gehouden, bepaalde zich de omgang alleen tot de stedelijke consumptie en ging alzoo zeer traag af. Voor *Hooglandsche* werd *f* 9.25 à 9.75; voor *Cleefsche* en *Inlandsche* *f* 8.00 à *f* 8.60, geringere kwaliteit en oude *f* 7.00 à *f*. 7.60 betaald. — Ofschoon van *Rogge* zeer weinig ter markt was, ging dezelve van *f* 7.00 à *f* 7.80. zeer traag af. — *Gerst* niet ter markt. — *Boekweit* in een doen: *f* 6.25 à 7.00. — *Haver* begeerd, van *f* 2.60 à *f* 3.25. — Men is reeds bezig met het snijden van het te veld staande *Aveelzaad*.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 20 Juni 8 El 5 Palm 8 Duim; gew. 0 Duim; gev. 22 D.

Prijs-Courant der Effecten.

MAANDAG 19 JUNI.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten 4½ u.
NEDERL., Werk. Schuld à 2½ pCt.	54	$54\frac{3}{16}$	$54\frac{1}{16}$
Dito Dito » 5 »	100	$100\frac{1}{16}$	$100\frac{1}{16}$
Amortisatie-Syndicaat » 4½ »	$94\frac{5}{16}$	94½	94⅜
Dito Dito » 3½ »	79⅜		
Handelmaatschappij » 4½ »	136⅝	136⅞	136⅝
Nieuwe Dito » 4½ »			
Dito Dito 1697 » 4½ »			
Oostindische Leening » 5 »	99⅞	$99\frac{3}{16}$	[illegible]
Spoorweg Haarlem » »			
Aand. Rijn-Spoorweg » 4½ »	91¼		
FRANKR. Inschrijv. G. B. » 3 »	80½		
SPANJE. Leening Ardoin » 5 »	$17\frac{11}{16}$	18	[illegible]
Dito onbep. stukk. » 5 »	16⅜	16½	
PORTUGAL. Oblig. te Lond. » 2½ »	41⅞	42⅛	42
RUSL. H. & C. 1798, 1816 » 5 »	[illegible]	106⅜	
Dito 1828, 1829 » 5 »			
Dito 1831, 1833 » 5 »			
Oblig. bij Hope » 4 »	89		
OOSTENR. Aand. à fl. 100 » f »			
Dito à fl. 250 » » »			
Metalliek » 5 »	108	108½	$108\frac{3}{16}$
Dito » 2½ »			
BRAZILIE. Dito Dito » 5 »	75½		

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.